

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԱՄՍԱԳԻՐ ԵՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ

ՓՈՒՈՒՄՆ ՅԱՍՏԵԱՅ

ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ ԱՊՐՈՅԵԱՆ ՊԱՅՈՁԱՏԻ.

Թեպետեա մեր Աղանին ըստ իւր Աւետարեք անուանակոչութեանը կրբադձայ միշտ աւետիս, ուրախական լուրեր տալ ազգերնուս, սակայն հարկ է որ երբեմն ալ սեւաթուր քողով իր գուարք ճակատը ծածկէ, ու տրտմազգեցիկ՝ ցաւալից լուրեր ալ տալ, մանաւանդ երբոր իւր բունոյն մօտ ի Փարիզ հանդիպին անոնք : Ամսոյս 27ին իրիկունը ըստ երոպացւոց ժամը 10ին իւր հրեշտակատիպ հոգին աւանդեց առ Աստուած Մեծապատիւ Ապրոյեան Արքանամ Աղային տասնամեայ որդին Պետրոսիկ՝ յանմխիբար սուգ քողով որդեսէր ծնողքն ու բովանդակ ազգատոհմը : Յուդարկաւորութեան հանդէսը 29ին օրը կեսօրունէ ետքը ժամը 4ին փառաւոր կերպով կատարուեցաւ. եօրը սեւազգեաց երկձի կառքեր դագաղին ետեւէն կրտանէին մայրաքաղաքիս մէջ գտնուած ազգայնոց մեծ մասը : Ննչեցելոյն գոնսած մարմինը Փեր-Լաշէզ ըսուած գերեզմանոցը յուդարկուելով առժամանակեայ դամբանի մէջ դրուեցաւ, մինչեւ որ ի ժամանակին իւր հայրենածին քաղաքը ի Զմիւռնիա տարուի :

Հանգուցելոյն յուդարկաւոր գնացող համազգի եղբարց զգացած ցաւը կրկնակի զգացինք մեք անոր համար որ առաջուց պատանւոյն ծանր հիւանդութեանը տեղեակ չէինք. մահուան գոյմն ալ խիստ ուշ մեզի հասնելով՝ եւ ոչ իբրեւ բարեկամ կարող եղանք տրտմալի հանդիսին ներկայ գտնուիլ, ուր փափաքելի էր մեզ առաջուց իմանալով՝ իբրեւ ազգային եկեղեցւոյ պաշտօնեայք առօք փառօք ազգային մատուռը բերել զայն, վրան ննչեցելոց սուրբ պաշտօնը կատարել ի մխիբարութիւն ցաւալից ծնողացը եւ համօրէն

իսկ ազգին : Այսու ամենայնիւ մեզի պարտք սեպեցինք երկրորդ օրը մէկէն երբայ որդեկորոյս ծնողաց մեր ցաւակցութիւնը յայտնելով զիրենք մխիբարել, եւ ննչեցելոյն կենաց մնացորդն ու ունեցած զարմանալի ձիրքերը իր եղբարցն ու քերցը մաղբել :

Այս երրորդ կորուստն է որ ազգերնիս Փարիզու մէջ կրնէ. կրչիշեն անշուշտ ընթերցողք որ 1847ին վախճանեցաւ ազնիւ Սինանեան Յովհաննէս Աղան, այն ինչ դեղագործութեան արուեստը լաւ կերպով սովորելով՝ հայրենիքը դառնալու կրպատրաստուէր :

Երկրորդն եղաւ ազնուաբարոյ Պալեան Յարութիւն Աղան, որ բժշկութեան դժուարին արուեստը բազում յաջողակութեամբ առաջ տանելով լմբնալու վրայ էր՝ երբոր քիչ օրուան մէջ 1853ին իր մահկանացու կեանքը կնքեց : Իր բաղման հանդէսը Գերապատիւ Գարբիել վարդապետը կատարած է մարդասիրաբար եւ ազգասիրաբար՝ մինչդեռ տակաւին Մխիբարեան էր վարդապետ, եւ քաղաքիս կղերը, եւս եւ իր ազգականութեամբը պարծեցող Խապարաձեան ալեգարդ վարդապետն այն յետին Մխիբարութիւնը լուսահոգի ննչեցելոյն կրգլանային, եւ իր սիրելի եւ մտերիմ բարեկամութենէն զրկուած ազգակցացն աղաչանացը անխող կրկնային ... Այս մարդասիրական, ազգասիրական եւ քրիստոնեամայել յանցանքին համար ալ Արժանապատիւ Գարբիել վարդապետին լսած դառն յանդիմանութիւններն ու քաշած հալածանքները դեռ կենդանի են տնշուշտ ազգայնոց մտքին մէջ :